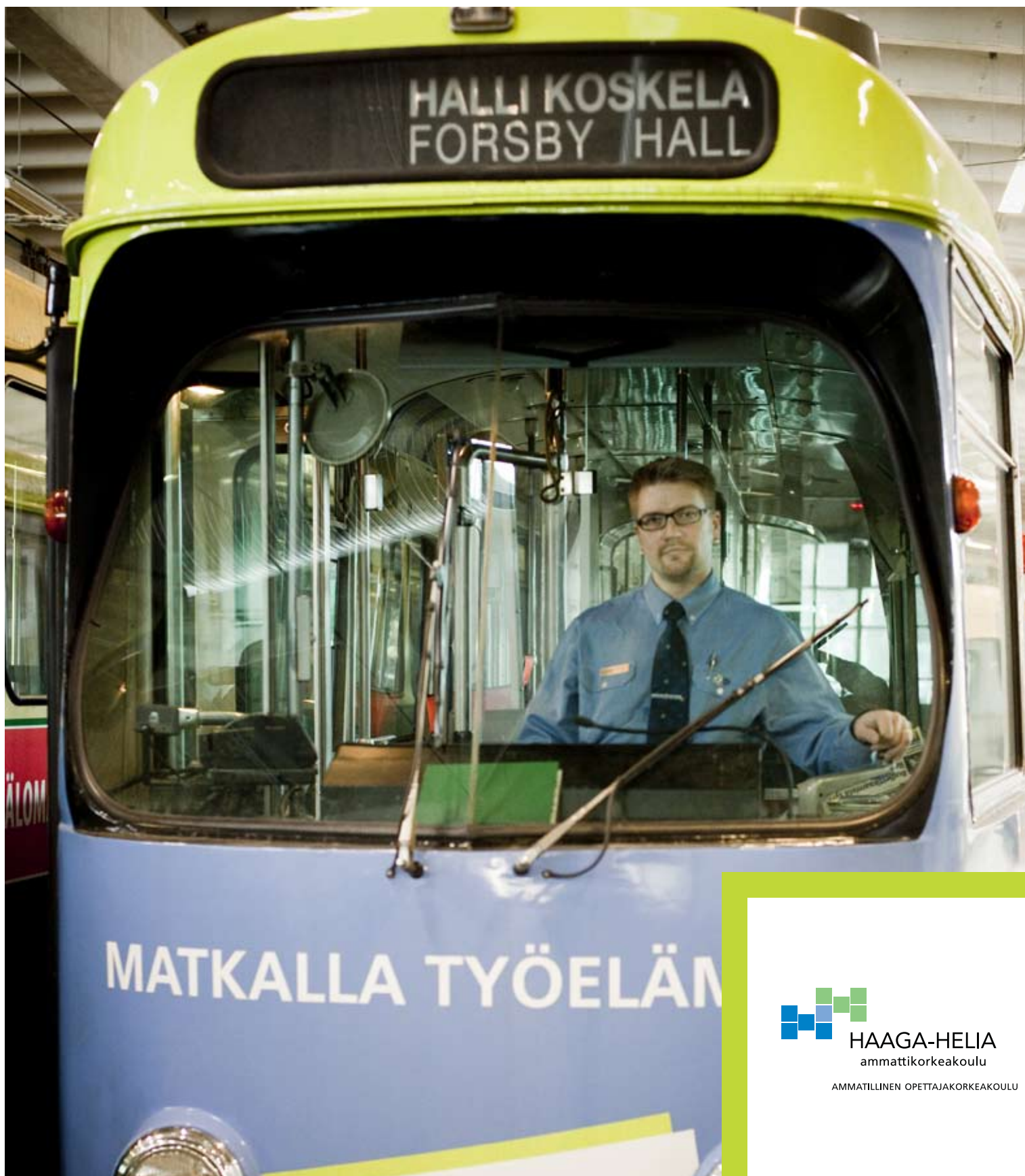

Pedagogi

HAAGA-HELIA Ammatillisen opettajakorkeakoulun tiedotuslehti

HAAGA-HELIA
ammattikorkeakoulu

AMMATILLINEN OPETTAJAKORKEAKOULU

Pedagogi

1/2009

2

Pääkirjoitus
Jari Laukia

3

Linzin
opettajakoulutuksen
haasteet

4

Stadilaisimman
ammatin
takana

5

Täyttä höyryä
eteenpäin
oppimisen raiteilla

6

KEKO-verkosto
&
AHOT
korkeakouluissa

7

Askel kerrallaan
parempaan työelämä-
kumppanuuteen

Työelämäyhteistyö opettajakoulutuksessa

Ammatillisen koulutuksen ja työelämän yhteistyö on viimeisten vuosien aikana lisääntynyt ja syventynyt. Ammatillisessa toisen asteen koulutuksessa 1990-luvun lopulla käyttöön otetut työssäoppimisjaksot ovat luoneet toimintamalleja oppilaitosten ja elinkeinoelämän välillä. Muutama vuosi sitten käyttöön otetut ammattiosaamisen näytöt ovat yksi yhteistyön mahdollisuus. Ammattikorkeakoulujen tehtävänä puolestaan on vaikuttaa alueen elinkeinoelämän kehittymiseen ja tutkia ja kehittää työ- ja yritysmaailmaa. Opiskeluun kuuluu työharjoittelu, ja monet opiskelijat tekevät oppinäytetöitä ja kehittämishankkeita yhteistyössä työelämän ja yritysmaailman kanssa. Oppilaitosten pedagogiset painotukset ovat aiempaa enemmän tukeutuneet työelämäyhteistyöhön. Tavoitteena on tilanne jossa oppilaitokset ja elinkeinoelämä yhteistyössä mahdollistavat monipuoliset oppimisympäristöt tuleville ammatillisille ja asiantuntijoille.

HAAGA-HELIA Ammatillisen opettajakorkeakoulun toiminnan painotukset lähtevät koulutuksen sekä työ- ja yritysmaailman tarpeista. Ammatillisen opettajan toiminta perustuu ammatin ja työn hallintaan sekä opettajan pedagogiseen osaamiseen. Opettajana toimiminen on jatkuvaa oman osaamisen sekä työ- ja toimintaympäristön kehittämistä. Meille työelämä näyttäytyy oppilaitoksina, yrityksinä ja elinkeinoelämän yhteisöinä. Opettajakoulutuksessa opettajaopiskelijat tekevät ammatillisista koulutusta kehittäviä hankkeita ja suunnittelevat uusia pedagogisia ratkaisuja. Monipuolisella ja monialaisella henkilökunnalla on jo lähtökohtaisesti kokemusta erilaisista tehtävistä työ- ja yritysmaailmassa. Opettajakouluttajien kontaktit oppilaitoksiin ovat tärkeitä. Täydennyskoulutuksen hankkeissa ja tutkimus- ja kehitystyössä yhteistyötä tehdään myös yritysten kanssa.

Yhteistyö elinkeinoelämän ja oppilaitosten välillä vaatii paneutumista molemmilta osapuolilta. Kuluneen talven aikana vaikeutunut taloustilanne on paikoin vaikeuttanut myös yhteistyötä. Työssäoppimispaikoista on puutetta. Työharjoittelupaikan saaminen voi olla aiempaa vaikeampaa ja yritysten kiinnostus yhteistyössä tehtäviin kehittämishankkeisiin on vähentynyt. Ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen tehtävänä on kehittää työelämää ja elinkeinoelämää. Tämä tehtävä korostuu erityisesti vaikeina suhdanneaikoina. Ammattitaitoisen ja kehittyvät työntekijät tekevät tulevan nousukauden mahdolliseksi. Innovaatiot syntyvät oppimisen kautta. Oppilaitosten ja elinkeinoelämän yhteistyö voi tuottaa aivan uudenlaisia ratkaisuja.

Tässä HAAGA-HELIA Pedagogin numerossa valotetaan työelämäyhteyksiä ammatillisen opettajakoulutuksen, täydennyskoulutuksen sekä tutkimus- ja kehitystoiminnan näkökulmasta. Kansainvälinen ulottuvuus näkyy myös tällä toiminnan saralla.

Jari Laukia
Johtaja
HAAGA-HELIA Ammatillinen opettajakorkeakoulu
jari.laukia@haaga-helia.fi

Kansikuva: Liikennemestari Jonne Kuusniemi aloitti HKL:lla 10 vuotta sitten kuljettajana.

LINZIN OPETTAJAKOULUTUKSEN HAASTEET

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu on solminut yhteistyösopimuksen itävaltalaisen, Linzissä toimivan Pädagogische Hochschule Oberösterreichin kanssa. Opettajakoulutuksen haasteisiin vastataan yliopiston tunnuksessa, kreikan f-kirjaimessa (phi) kiteytyvien arvojen kautta: ammattitaito (Professionalität), humanismi (Humanität) ja kansainvälisyys (Internationalität).

Yliopiston vararehtori ja ammatillisen opettajankoulutuksen johtaja Regina Führlinger kertoo, että ammatillinen opettajankoulutus nousi Itävallassa yliopistotasolle 2007 uuden lain myötä.

– Tuon lain pohjalta maahan perustettiin kaikkiaan 14 uutta, kasvatustieteellistä yliopistoa. Varsin vaiherikkaassa perustamisprosessissa auttoi se, ettemme lähteneet liikkeelle tyhjältä pöydältä.

Opettajankoulutuksella oli jo aikaisemmin ollut läheistä yhteistyötä yliopistojen kanssa.

Opettajankoulutus nähdään elämänmittaisena oppimisprosessina, johon sisältyy niin teoriapohjaista, tieteellistä kuin työelämäpainotteista opiskelua sekä jatko- ja täydennyskoulutusta.

Opetustyön monet vaatimukset

Opettajan työn muuttuminen on myös Itävallassa vaikuttanut opettajan ammattitaidolle asetettuihin vaatimuksiin. Linzissä on hahmoteltu seuraavia keskeisiä osaamisalueita.

Opettajan tulee sisäistää ammatin erityinen luonne, osata arvioida omat vahvuutensa ja erikoisosaamisensa tietyllä opetuksen saralla sekä pystyä analysoimaan ja arvioimaan omaa työtään. Ammatillisen omistautumisen lisäksi on tärkeää muistaa kriittinen ja omaa työtä tarkasteleva asenne. Opettajan on luotava uusia lähestymistapoja niin teorian ja metodien avulla kuin käytännön opetustyössä esiin nousevista näkökulmista.

– Opettajan työssä viestintä- ja keskustelutaidot ovat luonnollisesti tärkeitä. Kanssakäyminen oppilaiden, työyhteisön ja kollegoiden kanssa on keskeistä työssä onnistumisen kannalta. Opettajalla on hyvä olla taitoja kohdata erilaisia oppijoita ja hallita toiminta erilaisissa oppimisympäristöissä, kokoa Führlinger.

Opetusalan keskusteluun osallistuminen ja yhteistyö kollegoiden kanssa auttavat hyödyntämään tietoa ja kehittämään työssä. Henkilökohtaisella tasolla opettajalta odotetaan selkeiden omien tavoitteiden asettamista, tilanneherkkyttä, kykyä yhdistää teoriaa käytäntöön sekä oman

Regina Führlinger opettajan ammatillisuutta hahmottavan kartan äärellä.

amatillisen näkemyksen löytymistä. Käytännönläheisen koulutuksen linkittyminen työelämään on myös tärkeää.

– Yhteistyömme yritysten ja Itävallan kauppakamarin kanssa on tiivistä. Järjestämme yhteisiä symposiumeja, luentoja ja koulutustapahtumia. Käytännönläheiseen koulutukseen sisältyy työskentelyä yrityksissä sekä yhteisissä työpajaprojekteissa. Opetussuunnitelmissa näkyvät vahvasti yrityselämästä tulevat koulutustarpeet. Uudehkosta laista huolimatta Itävallassa käydään edelleen keskustelua ammatillisen opettajankoulutuksen järjestämisestä. Vaihtoehtoina on esitetty kaiken opettajankoulutuksen siirtämistä yhden sateenvarjon alle, suurten yliopistojen yhteyteen tai peruskoulu- ja ammatillisen opettajankoulutuksen sijoittamista opettajankoulutusta antaviin yliopistoihin.

TEKSTI Jari Laukia KUVA Heidi Preining

STADILAISIMMAN AMMATIN TAKANA

Raitiovaunukuljettajien kouluttajat oppivat HAAGA-HELIA Ammatillisen opettajakorkeakoulun kurssilla tunnistamaan erilaisia oppijoita ja antamaan palautetta.

Helsingin kaupungin liikennelaitoksen raitiovaunukuljettajakoulutuksella on satavuotiset perinteet, joihin on kuulunut tehdä kaikki alusta loppuun itse. Tässä tapahtui kuitenkin poikkeus syksyllä 2008, kun Helsingin tekniikan alan oppilaitos Heltech ja HKL yhteistyössä HAAGA-HELIA Ammatillisen opettajakorkeakoulun (AOKK) kanssa toteuttivat neljäpäiväisen koulutuksen raitiovaunuliikenteen kuljettajakouluttajille.

– Ensimmäistä kertaa ulkopuolinen henkilö tuli kertoamaan meille, miten me voisimme tehdä asioita paremmin, ja se oli hyvä niin. Meillä on paljon tietotaitoa tekniikasta ja asioista, mutta niiden asioiden viemisessä muille ihmisille me emme ole vielä niin hyviä, sanoo liikennemestari Jonne Kuusniemi.

Liikennelaitoksella kymmenen vuotta sitten kuljettajana aloittanut Kuusniemi vastaa raitiovaunukuljettajakoulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä.

Koulutus nosti opetuksen taso

Aikuinen oppijana Heltechissä -kurssi (5 op) räätälöitiin varta vasten raitiovaunukuljettajakouluttajille. Kahdessa osassa toteutetun koulutuksen keskeisiä sisältöalueita olivat aikuisten oppimisen ohjaus, oppimiseen liittyvät vaikeudet ja oppimisen tukeminen, työssä oppimisen ohjaus, aikuispsykologian ja aikuisdidaktiikan perusteet, monikulttuurisuuden kohtaaminen, liikenneosaaminen sekä vuorovaikutustaidot.

Koulutus perustui AOKK:n pedagogiseen kehittämisohjelmaan, jonka tärkeitä periaatteita ovat vertaisryhmien työskentely ja työnohjauksellinen ote. Lähtökohtana ovat kurssilaisten omat työkokemukset, kehittämistoiveet ja työskentely, joita on lähipäivillä ohjaamassa aina kaksi AOKK:n yliopettajaa.

Koulutuksessa käytiin läpi perusopetuksen antamista ja opetuksen jäsentämistä. Ajokouluttajat tutustuivat myös itseensä opettajina, harjoittelivat palautteen antamista ja saivat eväitä erilaisten oppijoiden tunnistamiseen. Itsensä pulpetin takaa löytäneet opettajat olivat kurssilla mukana innolla ja mielenkiinnolla, ja jokainen heistä koki kurssin tarpeelliseksi.

– Opettajat ovat olleet tyytyväisiä, ja minä olen ollut tyytyväinen heihin. Kurssi on nostanut tasoamme selvästi, Kuusniemi kehuu.

Etenkin opettajien palautteenantotaidot ovat kehittyneet.

– Ajo-opettajien toimintatavat ovat yhtenäistyneet ja palautteenanto on parantunut. Oppilaat saavat tekemisestään positiivista ja negatiivista palautetta, mikä antaa heille mahdollisuuden kehittymiseen, Kuusniemi summaa.

Raitiovaunukuljettajakouluttajat eivät suorita varsinaista tutkintoa, vaan heidän koulutuksensa tapahtuu projektipajoina työn ohessa. Ajo-opettajat ovat raitiovaunukuljettajia, jotka työskentelevät puolipäiväisinä kouluttajina. Heidän haasteenaan on oman ammattitaidon välittäminen opiskelijoille.

– Ammattitaidon siirtäminen lähtee oman ammattitaidon tunnistamisesta, sanoo Kuusniemi.

Muita ammattitaidon välittämisen eväitä ovat Kuusniemen mielestä itsensä tunteminen opettajana ja uskallus itsekritiikkiin. Opettajan on myös tiedettävä, miksi tietoa siirretään ja kenelle. HAAGA-HELIA AOKK:n kurssi auttoi vastaamaan näihin haasteisiin.

Haasteena koulutuksen laatu

Raitiovaunukuljettajaksi haluaa moni. Viimeksi koulutukseen haki 300 hakijaa, joista koulutukseen päätyi 11. Koulutus kestää 45 arkipäivää, jonka jälkeen opiskelija suorittaa neljän kuukauden koeajan. Koulutuksesta jatketaan suoraan työelämään.

– Koulutusta ei voi lisätä määrällisesti, vaikka vaatimukset kasvaisivat ja haluttaisiin parempia tuloksia. Parannuk-

Raitiovaunukuljettajakoulutuksessa pääpaino on käytännön työssä. Opiskelijoita lähdössä ajotunnille opettajan johdolla.

Opetuksellisilla taidoilla laatua työelämään.

sen täytyy tapahtua koulutuksen sisällä, laatua pitää tulla. Yksi seikka on juuri tämä ajo-opettajien koulutus, jotta he pystyvät toimimaan tehokkammin, Kuusniemi sanoo.

Ajo-opettajat ovat vahvasti mukana koulutuksen kehittämisessä, johon HAAGA-HELIAN kurssi antoi eväitä.

– Ajo-opettajat ovat oppineet analysoimaan opetustapahtumaa ja oppilasta. He pystyvät kertomaan, mitä tarvitaan, jotta pystytään kehittämään tätä meidän koulutusjärjestelmää. Meillä on satavuotiset koulutuksen perinteet eivätkä ne kaikki ole hyviä.

Yhden hyvin toimineen kurssin jälkeen oli helppo jatkaa yhteistyötä. Toinen raitiovaununkuljettajakouluttajien kurssi käynnistyi HAAGA-HELIA AOKK:ssa maaliskuun lopussa.

– Ensimmäinen HAAGA-HELIAN kurssi oli kokeilu, että toimiiko tällainen. Jos se olisi epäonnistunut, se olisi hylätty, mutta se toimikin, Kuusniemi kertoo.

Tänä syksynä on luvassa vielä jatkokurssi, jonka jälkeen koulutustarve tarkistetaan uudestaan.

– Tietyllä tavalla tulee myös se vastaan, että aletaan jo osata eikä tarvitse opiskella. Toivomukseni on, ettei uusia opettajia tarvitsisi hirveästi kouluttaa, että ajo-opettajissa olisi suuri pysyvyys, Kuusniemi sanoo.

TEKSTI Tuisku Pirttimäki KUVAT Teemu Granström

Täyttä höyryä eteenpäin oppimisen raiteilla

Joukko VR koulutuskeskuksen työntekijöitä suoritti opettajan pedagogiset opinnot (60 op) HAAGA-HELIA Ammatillisessa opettajakorkeakoulussa (AOKK) yliopettaja Heleena Raunistolan johdolla.

Koulutuspäällikön lisäksi koulutukseen osallistui henkilöstökouluttajia konduktöörin, ratapihahenkilöstön, radanpidon ja opettajavalmennuksen koulutusohjelmista. Mukana olivat myös simulaattorikoulutuksen ja radio-ohjattavan veturin käytön asiantuntijat.

Puolentoista vuoden koulutus alkoi kasvatustieteiden perusopinnoilla (25 op), jonka jälkeen seurasivat ammattipedagogiset opinnot, opetusharjoittelu ja kehittämisopinnot.

VR koulutuskeskuksen työpaikkakoulutuksen koordinaattori Esa Laukkanen arvostaa koulutuksen toiminnallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä.

– Yhdessä ryhmän kanssa tekeminen on mukavampaa, ja kun koulutus on tiiviisti sidottu omaan työhön, opiskelumotivaatio on korkealla, Laukkanen kertoo.

VR koulutuskeskuksen päällikön Kari Kallion mielestä koulutuksen paras puoli on sen positiivinen vaikutus työyhteisöön.

– Työyhteisönä hitsauduimme yhteen ja pääsimme tekemisiin koulutuskeskuksemme eri koulutusohjelmien kanssa, Kallio toteaa.

Opettajaopintoihin kuuluvan kehittämishankkeen jokainen teki joko yksilö-, pari- tai ryhmätöinä. Hankkeiden aiheet vaihtelivat opetusmateriaalin kehittämistä opiskelijapalautejärjestelmän ideointiin.

– Osa hankkeista on jo käytössä, ja kaikki on tarkoitus toteuttaa, Kallio kertoo.

Koulutuksen aikana opiskelijat pitivät henkilökohtaisia kehittymis- ja hankepäiväkirjoja. Muistiinpanot olivat VR koulutuskeskuksen omassa verkkoympäristössä Optima Discentumissa.

– Päiväkirjat olivat avoimia koko ryhmälle, ja jokainen pääsi kommentoimaan toisten ajatuksia, olivat ne sitten opiskeluun liittyviä onnistumisia tai ongelmia. Päiväkirjat olivat hyvä keino kanssakäymiseen ryhmän kesken, sillä aina ei ollut mahdollista tavata kasvatusten, Laukkanen pohtii.

Kysyttäessä mikä oli koulutuksen parasta antia, Laukkanen ei epärii.

– Maahanmuuttajien ja muiden erityisryhmien koulutuksen haasteiden käsitteleminen, ja varsinkin erilaisuuden ymmärtäminen olivat ne, jotka minuun kolahtivat.

TEKSTI Mari Kaislaniemi

KEKO-verkosto

kehittää työelämäyhteistyötä

KEKO – Kehittyvä ammattikorkeakoulun opettajuus on opetusministeriön tukema kehittämisverkosto vuosille

2007–2009. HAAGA-HELIA Ammatillinen opettajakorkeakoulu koordinoi ja hallinnoi verkostoa sekä vastaa sen toteutuksesta. Lähes kaikki Suomen ammattikorkeakoulut osallistuvat verkostoon omilla, opettajuutta kehittäville hankkeillaan.

Kehittämisverkoston ensisijaisia kohteita ovat työelämäyhteistyö ja opiskelijan oppiminen. Yhtenä painopisteenä on opettajien ja työelämän välisen yhteistyön kehittäminen. Keskeisiä teemoja on kolme:

1. Opettajat työelämän kehittämistehtävissä
2. Yhteisöllisyys opettajan työn rajapinnoissa
3. Organisaation tuki opettajan työn kehittämiseksi

Teemoja lähestytään erilaisten kysymysten kautta tapaamisissa, joita järjestetään jokaisella teema-alueella vuosittain kolmesta neljään.

Ensimmäisessä teemaryhmässä käsitellään tutkimista, kehittämistä ja oppimista työelämän kehittämistehtävissä opettajan työn näkökulmasta.

Ryhmässä pohditaan muun muassa, miten työelämäyhteistyötä rakennetaan, mitä on opettajuus työelämän kehittämishankkeissa ja minkälaisia ominaisuuksia ja taitoja opettajilta edellytetään työelämäyhteistyössä. Mukana on työelämälähtöisiä hankkeita, joissa tutkimusta ja kehittämistä integroidaan opetukseen eri tavoin. Myös opiskelijat ovat mukana kehittämistyössä.

Yksi esimerkki teemaryhmän työelämäläheisistä kehittämishankkeista on Mikkelin ammattikorkeakoulun hankke, jossa kehitetään strategista kumppanuusmallia ammattikorkeakoulun ja työelämän välillä. Tavoitteena on luoda toimintamalli, jossa kulttuurituottajia koulutetaan tiiviissä yhteistyössä työelämän kanssa.

Ensimmäinen kumppanuussopimus on allekirjoitettu Mikkelin teatterin kanssa. Tavoitteena on pitkäjänteinen, jäsentyneempi yhteistyö kulttuuritoiminnan kehittämiseksi. Yhteistyö tarjoaa opiskelijoille mahdollisuuden soveltaa teoretietämystään aitoihin käytännön tilanteisiin. He pääsevät tiiviin yhteistyön kautta osaksi työelämän verkostoja jo opintojensa aikana.

Toisessa teemaryhmässä jaetaan kokemuksia ammattikorkeakoulujen, opiskelijoiden ja työelämäkumppanien välisestä yhteisöllisestä toiminnasta. Tarkoituksena on löytää uusia näkökulmia ja menetelmiä toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin.

Kolmas teemaryhmä pohtii ammattikorkeakoulukulttuurin kehittämisen haasteita, strategialähtöistä osaamisen johtamista ja pedagogiikkaa, strategioiden merkitystä, luonnetta ja käyttöä sekä ammattikorkeakoulun lakisäätöisiä tehtäviä suhteessa osaamisen johtamiseen.

KEKO-verkostossa kehitettyjen opetuksen ja työelämän yhteistyömallien soveltamisesta ammattikorkeakouluissa vastaavat teemaryhmiin osallistuvat henkilöt. Soveltamiskeskusteluissa arvioidaan sekä oman hankkeen että verkoston muiden hankkeiden mallien sovellettavuutta opettajuuden kehittämistyössä.

Kehittämisverkostossa on julkaistu kaksi teosta. *Tanssii ammattikorkeakoulujen kanssa* esittelee verkostossa mukana olevia ammattikorkeakoulujen opettajuuden kehittämishankkeita. *Osaamisen muutosmatkalla* paneutuu syvällisemmin hankkeiden teoreettisiin taustoihin ja esittelee tutkimus- ja kehittämistuloksia. Kolmannen julkaisun tavoitteena on esitellä kehittämisverkoston toiminnan tuloksia ammattikorkeakouluopettajuuden kehittämiseksi.

TEKSTI Aija Töytäri-Nyrhinen

AHOT KORKEAKOULUISSA

HAAGA-HELIA Ammatillinen opettajakorkeakoulu on mukana vuosina 2009–2011 Turun yliopiston koordinoimassa aiemmin hankitun osaamisen tunnistamiseen liittyvässä AHOT korkeakouluissa -ESR-hankkeessa. Hankkeen tavoite on lisätä työelämäosaamista suomalaisten korkeakoulujen opetuksessa ja sen suunnittelussa, oppimisympäristöjen kehittämisessä sekä ohjauksessa. Ammatillinen opettajakorkeakoulu vastaa hankkeessa ammattikorkeakoulujen opetushenkilöstölle suunnatusta ahot-koulutustarjonnasta. Lisäksi hankkeessa hyödynnetään TUNNE-hankkeessa (Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen hyvien käyt-

täntöjen paikantaminen ja kehittäminen ammattikorkeakouluissa) saavutettuja tuloksia.

Aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen on osa elinikäistä oppimista. Ammattikorkeakouluissa keskeistä ahot-toimintaa ovat esimerkiksi opetussuunnitelmatyö ja opiskelija-arviointi, jossa erityisesti opiskelijan itsearviointiprosessit korostuvat. HAAGA-HELIASSA hankkeen etenemisestä vastaavat Raimo Jaakkola ja Ilkka Uronen.

TEKSTI täydennyskoulutuksen päällikkö Ilkka Uronen

Askel kerrallaan parempaan työelämäkumppanuuteen

Opettajat ovat jo vuosia ohjanneet opiskelijoita työharjoitteluissa ja projektitöissä ja tulleet tutuiksi oman alansa työelämän kanssa, mutta miten tätä yhteistyötä voisi monipuolistaa ja laajentaa? Voisiko tästä yhteistyöstä syntyä strateginen kumppanuus, joka pitkäaikaisena ja suunnitelmallisena hyödyttäisi järkevämmiin niin opiskelijoita, koulutusta kuin työelämääkin.

Parhaimmillaan ammattikorkeakoulun ja työelämän yhteistyö ei tue vain opiskelijan oppimista vaan kehittää myös työelämää ja oppilaitoksen toimintaa. Hyvät suhteet ja säännölliset kohtaukset ammattikorkeakoulun ja työelämän välillä luovat perustan yhteistyölle.

Yhteistyön monipuolistaminen haastaa ammattikorkeakouluhenkilöstön tarkistamaan omaa osaamistaan. Tarvitaan taitoa innovoida ja tunnistaa kehittämissyhteistyön paikat. Voisiko myös työelämä nykyistä tehokkaammin 'ottaa kaiken osaamisen irti' ammattikorkeakoulusta ja käyttää yhteistyötä oman toimintansa voimavarana.

Stepit – kolme askelmaa yhteisölliseen työelämäkumppanuuteen -projektin KOHO-osaprojektissa analysoidaan ammattikorkeakoulun nykyisiä työelämäkumppanuuden muotoja ja yhteistyön tekemisen tapoja, kartoitetaan alueen työelämän toiveita sekä kehitetään työelämäkumppanuus- ja yhteistyöosaamista. Projektissa toteutetaan ammattikorkeakoulun henkilöstölle valmennusohjelma, jossa monipuolistetaan nykyisiä työelämäkumppanuuksia, rakennetaan uusia ja kehitetään henkilöstön työelämäosaamista.

Päävastuussa Stepit-hankkeesta on Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu. Hankkeen suurimpia rahoittajia ovat Euroopan Sosiaalirahasto (ESR) ja Länsi-Suomen lääninhalitus. Hankkeeseen kuuluu kaikkiaan kuusi osaprojektia, joissa on mukana useita korkeakouluja.

Vuoden 2008 lopulla käynnistynyt KOHO-projekti kestää loppukesään 2011 saakka. Valmennusohjelma toteutetaan vuonna 2010 ja sitä ohjaavat HAAGA-HELIAN ja Jyväskylän ammatilliset opettajakorkeakoulut sekä Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry. HAAGA-HELIASSA valmennusohjelma täyttyi ilmoittautuneista ennätysajassa. HAAGA-HELIA Ammatillisen opettajakorkeakoulun yhdyshenkilö hankkeessa on tutkimuspäällikkö Liisa Vanhanen-Nuutinen.

Projektin suunnittelu on jo kovassa käynnissä. Kuvassa KOHO-projektin organisoijia: Mikko Koskinen STTK:sta, Sirpa Laitinen-Väänänen Ammatillisesta opettajakorkeakoulusta Jyväskylästä ja Liisa Vanhanen-Nuutinen HAAGA-HELIA Ammatillisesta opettajakorkeakoulusta.

TEKSTI Liisa Vanhanen-Nuutinen, Mikko Koskinen
ja Sirpa Laitinen-Väänänen KUVA Johanna Holm

HAAGA-HELIAN AMMATILLISEN OPETTAJAKORKEAKOULUN TÄYDENNYSKOULUTUSTARJONTA

Esimerkkejä syksyllä 2009 alkavista koulutuksista:

- Opettajan työelämäosaamisen opinnot (17 op), hakuaika 24.8.2009 asti
- Tulevaisuuden aikuiskouluttaja (5 op), hakuaika 28.8.2009 asti
- Polunrakentajat ammatillisessa koulutuksessa (30 op), hakuaika 7.9.2009 asti
- Ohjausosaamisen oivalluksia erityisopettajille (15 op), hakuaika 10.9.2009 asti
- Erityisopetuksen perusteita erityisopettajille (15 op), hakuaika 10.9.2009 asti
- Oppimista ja hyvinvointia edistävä yhteistyö ammatillisessa koulutuksessa (5 op), hakuaika 14.9.2009 asti
- Tiimi- ja projektinhallintataidot (5 op), hakuaika 1.10.2009 asti

Aikuiskoulutus ja vapaa sivistystyö:

- Strategioista pedagogiseen johtamiseen (8 op)
- Ohjauksesta arviointiin ja arvioinnista ohjaukseen (8 op)
- Koulutus, työelämä ja laatu (5 op)
- Ammattitaidon arviointi työpaikalla (15 op)
- Asiakkaan tarpeista organisaation tavoitteiksi (5 op)

Ammatillinen koulutus:

- Ops-työ oppilaitoksen toiminnan kehittämisenä (8 op)
- Uudenlainen opettajuus ja yrittäjämäistä toimintaa tukevat menetelmät (6 op)
- Ohjauksesta arviointiin ja arvioinnista ohjaukseen (8 op)
- Sosiaalinen media opetuksessa (6 op)
- Pedagoginen mentorikahvila (7 op)
- Työturvallisuuden ja hyvinvoinnin kehittäminen oppilaitoksissa (6 op)

Katso muu koulutustarjonta osoitteessa
www.haaga-helia.fi
> ammatillinenopettajakorkeakoulu
> täydennyskoulutus

Lisätietoja:
koulutuspäällikkö Ilkka Uronen
050 572 0343
ilkka.uronen@haaga-helia.fi

SYKSYN 2009 SEMINAAREJA

Valtakunnalliset kehittämisverkostot osaamisen vahvistajina -seminaari

5.–6.11.2009 Kokkolassa.

Seminaarin järjestäjinä ovat KEKO – kehittyvä ammattikorkeakouluopettajuus -verkosto, INTO – opiskelijan ja työelämän yhteistyön kehittämisverkosto, AMKtutka – tutkimusta ja opetusta -verkosto ja Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu.

Rajaton oppiminen -seminaari 20.11.2009 Helsingissä. Seminaarin järjestävät TUKEA! -verkkopedagogiikan kehittämisprojekti ja HAAGA-HELIA Ammatillinen opettajakorkeakoulu.

Osaamisen tunnustaminen ja tunnistaminen -seminaari 8.12.2009 Helsingissä. Seminaarin järjestävät TUNNE – Osaamisen tunnustamisen ja tunnustamisen käytäntöjen paikantaminen ja kehittäminen ammattikorkeakouluissa -projekti ja HAAGA-HELIA Ammatillinen opettajakorkeakoulu.

JULKAISUJA

Manninen Niina 2009. Student perspective in the evaluation of the English Program in the HAAGA-HELIA School of Vocational Teacher Education. Discussing vocational teacher education and intercultural learning. With epilog by Leena Härkäpää & Riitta Larna. Counselors perspective in the English Program in the HAAGA-HELIA School of Vocational Teacher Education. HAAGA-HELIA Discussion 2/2009. School of Vocational Teacher Education.

Kotila Hannu & Gore Kevin (Eds.) 2008. The Changing Role of the Teacher. HAAGA-HELIA Discussion 4/2008. School of Vocational Teacher Education.

Auvinen Pekka & Kotila Hannu 2008. Tie vastuulliseen johtajuuteen – Palveluliiketoiminnan koulutusohjelman arviointi. HAAGA-HELIA Puheenvuoroja 7/2008. Ammatillinen opettajakorkeakoulu.

Töytäri-Nyrhinen Aija (toim.) 2008. Tanssii ammattikorkeakoulujen kanssa – Opettajuuden kehittämistä yhdessä. HAAGA-HELIA Puheenvuoroja 3/2008. Ammatillinen opettajakorkeakoulu.

HAAGA-HELIA PEDAGOGI

ILMESTYMISS- JA AINEISTOAIKATAULU 2009

nro.	Ilmestyy	Aineistopäivä
1	toukokuussa 2009	30.4.2009
2	joulukuussa 2009	15.11.2009

ILMOITUSKOOT JA HINNAT

Koko	Hinta
1/4 pysty, 101 mm x 139 mm	300,- (alv. 0%)
1/4 vaaka, 200 mm x 70 mm	300,- (alv. 0%)

Ilmoitusvaraukset:

Marja Michelsson, HAAGA-HELIA Ammatillinen opettajakorkeakoulu
marja.michelsson@haaga-helia.fi
050 5703 184